

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău, judecător – Eugeniu Clim

DECIZIE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecător –
Judecători –

Svetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

examinând recursurile declarate de către SRL „Danrem-Trans”, prin administratorul Vladimir Danilov, de către reprezentantul debitorului SA „Avînt”, Mihail Marian, și de SA „Drum-96” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care a fost declarată ca tardivă contestația înaintată de SA „Avînt” împotriva tabelului definitiv al creanțelor și respinse ca neîntemeiate contestațiile SA „Drum-96” și a SRL „Danrem-Trans” împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în procedura de insolabilitate față de SRL „Avînt”,

a c o n s t a t a t :

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 01 octombrie 1998, a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Avînt”.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 27 iunie 2000, au fost aprobate procesele-verbale nr. 5 din 19.05.2000, nr. 6 din 02.06.2000, nr. 7 din 20.06.2000 ale adunării creditorilor. Totodată, s-au inclus în tabelul creditorilor următorii agenți economici și persoane fizice, cu confirmarea următoarelor sume:

1) BCA „Banca Socială” - inclusă în tabela nr. 4.2 sub nr. 10 cu suma de 70 427,49 dolari SUA, inclusiv 230 920,00 de lei bunuri materiale puse în gaj. (Termen de achitare 05.07.2002);

2) SA „Moldagroconstrucția” - 178 507,00 de lei, inclusă în tabela nr. 4.2 – 11;

3) BTA-27 - 140 400,00 dolari SUA datorie pentru perioada 1996, 1997, I tr. 1998, suma de 70713,0 dolari SUA penalitate, 258 554,17 lei - costul transportului arendat, și 164 590,00 lei conform hotărârii Judecătoriei Economice, în total 211 113,00 dolari SUA și 423 144,17 de lei;

4) Muntean Vasile Ion - 9 400,00 de lei;

5) Crudu Gheorghe Ion - 7 990,00 de lei;

6) Plută Eugen Tudor - 3 000,00 de lei;

7) Plută Tudor Vladimir - 3 000,00 de lei;

8) Lupușor Valeriu Ion - 3 000,00 lei;

- 9) Țurcanu Anatol Vasile - 3 000,00 de lei;
- 10) Negură Victor Grigore - 3 000,00 de lei;
- 11) Munteanu Ion Alexandru - 3 000,00 de lei;
- 12) Tihon Victor Vasile - 3 000,00 de lei.

Prin hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 21.06.2001, s-a confirmat procesul-verbal nr. 8 din 18.06.2001 al adunării creditorilor SA „Avînt”, în procedură de reorganizare; s-a inclus în lista creditorilor SA „Direcția lucrărilor speciale de construcție” ca creditor pentru plata de arendă la situația de la 01.07.2001, cu suma totală de 609 242,00 dolari SUA.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 24 aprilie 2006, s-a dispus prelungirea până la 24.04.2007 a planului de reorganizare a SA „Avînt”, iar procesul de insolvență s-a încetat.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Economice din 22 decembrie 2009, a fost admisă cererea creditorului SA „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție”; s-a încetat procedura planului de reorganizare a SA „Avînt” și s-a trecut la procedura de lichidare a patrimoniului SA „Avînt”. Funcția de administrator al insolvenței SA „Avînt” s-a dispus a fi executată de dl Nistor Rabuleac, căruia i s-a atribuit funcția de administrare și lichidare a masei debitoare.

La 19.02.2010, administratorul insolvenței SA „Avînt” - Nistor Rabuleac, a prezentat instanței tabela creanțelor SA „Avînt”, actualizată și aprobată la ședința creditorilor din 19.02.2010.

La 25.02.2010, SRL „Danrem-Trans” a înaintat cerere de validare a creanțelor față de debitorul SA „Avînt”, solicitând includerea în tabelul creanțelor a sumei de 3 511 230,95 de lei ca creanță chirografară de rangul V.

În ședința de judecată din 26.02.2010, au fost validate creanțele creditorilor Popovici Grigore cu suma de 106691,00 de lei ca creanță chirografară de rangul II și SRL „Danrem-Trans” cu suma de 2815000,00 de lei și suma de 162981,72 de lei ca creanțe chirografare de rangul V.

În ședința de judecată din 01.04.2010, au fost validate creanțele creditorilor CNAS cu suma de 37 006,32 de lei ca creanță de rangul I și SRL „Danrem-Trans” cu suma de 506700,00 de lei și suma de 26 549,23 de lei ca creanțe chirografare de rangul VI.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 iunie 2010, s-a casat încheierea Curții de Apel Economice din 22 decembrie 2009, pronunțată în cauza economică intentată la cererea introductivă a SA „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție” cu privire la încetarea procedurii planului cu lichidarea SA „Avînt”, cu remiterea pricinii în aceeași instanță spre rejudecarea cererii introductive a SA „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție” cu privire la încetarea procedurii planului cu lichidarea SA „Avînt”.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 24.02.2011, s-au admis cererile creditorilor SA „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție”, Întreprinderea Cooperatistă „Consascoop”, ÎS „Combinatul de produse alimentare” din or. Bălți, SRL „Danrem-Trans”, Popovici Grigore, SA „BTA-27” or. Glodeni; s-a încetat procedura planului de reorganizare a SA „Avînt” cu derularea procedurii de lichidare a patrimoniului debitorului; s-a dispus ca funcțiile de administrator al

insolvabilității, de administrare și lichidare a masei debitoare să fie executate de Rabuleac Nistor; s-a obligat administratorul ca după ce încheierea va fi irevocabilă să publice dispozitivul ei în Monitorul Oficial al RM.

La 25.06.2012, administratorul insolvabilității SA „Avînt” - Rabuleac Nistor, a depus în instanța de insolvabilitate tabelul definitiv al creanțelor SA „Avînt”, actualizat la data de 25.06.2012.

La 06.02.2013, reprezentantul debitorului SA „Avînt” - Marian Mihail, a depus contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor din 25.06.2012.

În motivarea contestației, a invocat că în cadrul ședinței de judecată din 23.01.2013, i-a fost înmănat tabelul creanțelor actualizat la data de 25.06.2012. Cu sumele incluse în tabelul respectiv nu este de acord și solicită dispunerea efectuării auditului sau a expertizei contabile, pe perioada 05.07.1999 până în prezent, cu efectuarea verificărilor reciproce cu creditorii și convocarea adunării de raportare și de validare, conform rezultatelor auditului (expertizei) cu anularea creanțelor validate ilegal și restabilirea în drepturi a debitorului SA „Avînt”.

Ulterior, reprezentantul debitorului SA „Avînt” - Marian Mihail, a depus contestație concretizată în privința creanțelor trecute de administrator/lichidator în tabelul creanțelor SA „Avînt”, actualizat la data de 25.06.2012.

La 15.11.2013, a depus o cerere de corectare a greșelilor din textul contestației concretizate, indicând că în textul contestației concretizate, în pagina 4 a acesteia, a înscris date greșite care urmează a fi corectate.

Astfel, a solicitat anularea hotărârii adunării creditorilor din 25.02.2010, în ceea ce privește validarea creanței lui Popovici Grigore în sumă de 106 691,00 de lei și din 01.04.2010, în ceea ce privește validarea creanțelor SRL „Danrem-Trans” în mărime de 2 815 000,00 de lei, 162 981,72 de lei, 506 700,00 de lei și 26 549,23 de lei, cu admiterea contestației în întregime și emiterea încheierilor motivate pe fiecare creanță în parte cu respectarea dreptului SA „Avînt” la un recurs efectiv, la un proces echitabil și a dreptului la protecția proprietății.

La 08.12.2015, SA „Drum 96” a depus contestație împotriva inacțiunilor lichidatorului SA „Avînt” - Rabuleac Nistor, în temeiul art. 68 al Legii insolvabilității.

La 24.02.2016, SRL „Danrem-Trans” a depus contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor în temeiul art. 144 alin. (8) din Legea insolvabilității, prin care a solicitat adăugarea în tabelul final al creanțelor SA „Avînt” la suma validată a SRL „Danrem Trans” de 2 815 000 de lei sintagma „garantată prin contractul de gaj din 6 septembrie 2007, înregistrat cu nr. 2087 la notarul privat Carolina Panuș, cu bunurile imobile 1017102.015; 1017102.015.01-1017102.015.08”.

În motivarea contestației, a invocat că, la moment, SRL „Danrem-Trans”, în calitate de creditor, a fost inclusă în tabelul creanțelor la categoria creanțe de rangul V cu suma de 2 815000,00 de lei. Temei a servit contractul de gaj din 06.09.2007, înregistrat cu nr. 2087 la notarul privat Carolina Panuș. Însă, studiind tabelul final al creanțelor SA „Avînt”, primit de la administratorul insolvabilității la 23.02.2016, a constatat admiterea unei erori esențiale care a determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, a fost declarată ca

tardivă contestația înaintată de SA „Avînt” împotriva tabelului definitiv al creanțelor și respinse ca neîntemeiate contestațiile SA „Drum-96” și a SRL „Danrem-Trans” împotriva tabelului definitiv al creanțelor.

La 29.05.2017, SRL „Danrem-Trans” a declarat recurs împotriva încheierii pre-citate, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 18 mai 2017, cu adoptarea unei noi soluții de admitere a contestației SRL „Danrem-Trans”.

În motivarea recursului a invocat prevederile art. 50 din Legea insolvenței și a menționat că instanța de insolvență în motivarea respingerii contestației a motivat formal, fără a răspunde concret la motivele de fapt și de drept ale contestației.

La 31.05.2017, SA „Avînt”, prin intermediul lichidatorului Rabuleac Nistor, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii nominalizate, cu adoptarea unei soluții noi prin care contestația lui Marian Mihail, în calitate de reprezentant al SA „Avînt” să fie scoasă de pe rol.

În motivarea recursului a indicat că dl Marian Mihail nu poate fi admis în proces în calitate de reprezentant al debitorului, deoarece la adunarea creditorilor din 16.07.2016, creditorii au considerat că acesta nu este reprezentant al debitorului și au refuzat admiterea acestuia la lucrările adunării, neavând procură sau hotărâre judecătorească în acest sens.

La 05.06.2017, SA „Drum-96” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii nominalizate, cu adoptarea unei soluții noi prin care contestația SA „Drum-96” să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că analizând opinia instanței prin prisma legislației relevante, consideră că actul judecătoresc contestat este lipsit de suport juridic și încalcă dreptul SA „Drum-96” la un acces liber la justiție.

La 30.08.2017, reprezentantul debitorului SA „Avînt” a depus referință la cererea de recurs al recurentului SRL „Danrem-Trans”, prin care a solicitat acordarea unui termen rezonabil pentru a pregăti și a prezenta referință la cererea de recurs.

La 11.09.2017, SA „Avînt”, prin intermediul lichidatorului Rabuleac Nistor, a depus cerere de recurs suplimentară, menționând că Marian Mihail, nu poate să fie recunoscut ca reprezentant al debitorului SA „Avînt”, deoarece la momentul adoptării hotărârii adunării acționarilor din 28.08.2010, era în vigoare Legea insolvenței nr. 623 din 14.11.2001 (abrogată), iar în prezent aplicabile cazului sunt prevederile art. 97 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 2012.

La 25.09.2017, Marian Mihail, reprezentantul debitorului SA „Avînt”, în proces de lichidare, a depus referință la recursul suplimentar declarat de Nistor Rabuleac, prin care a solicitat respingerea recursului.

La 03.10.2017, SRL „Danrem-Trans”, a depus cerere de recurs suplimentară, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

La 10.11.2017, SA „Avînt” a depus referință la cererile de recurs depuse de

SRL „Danrem-Trans” și SA „Drum-96”, prin care a solicitat respingerea acestora.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile înaintate urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță, recurenții au contestat încheierea instanței de insolabilitate, prin care au fost respinse contestațiile SRL „Danrem-Trans”, a reprezentantului debitorului SA „Avînt”, Mihail Marian, și a SA „Drum-96”.

Analizând încheierea contestată prin prisma criticilor invocate de către recurenți, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că instanța de fond eronat a examinat cauza și a pronunțat o soluție fără a se expune asupra tuturor circumstanțelor concrete ale cazului.

Prin urmare, Colegiul reține că, în sensul art. 6 CEDO, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată și urmează să conțină, în special, circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și legile de care s-a călăuzit instanță, ori pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil.

Astfel, din analiza încheierii contestate rezultă că instanța de judecată a dispus respingerea, ca neîntemeiată, a contestației SRL „Danrem-Trans”, invocând că, la înaintarea cererii de validare a creanțelor, ultima nu a solicitat validarea creanței sale, în mărime de 2815000,00 de lei, ca creanță garantată, iar potrivit cererii de validare a creanțelor în sumă de 3511230,95 de lei, SRL „Danrem-Trans” a înaintat cerere de validare a creanțelor față de debitorul SA „Avînt”, solicitând includerea în tabelul creanțelor a acesteia ca creanță chirografară de rangul V și, prin urmare, lichidatorul corect a introdus creanța în sumă de 2815000,00 de lei ca creanță chirografară de rangul V. În același rând, precizând că conform art. 140 alin. (3) din Legea insolabilității, cererea de admitere a creanței trebuie făcută chiar dacă aceasta nu este stabilită printr-un titlu. Creanțele neconfirmate prin cerere de admitere a creanței nu se includ în tabelul definitiv al creanțelor și nu se satisfac conform procedurii stabilite de prezenta lege.

Este adevărat că, potrivit prevederilor art. 141 din Legea insolabilității, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.19 și va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții, fiind anexate documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Însă, recurentul SRL „Danrem-Trans” invocă prin dispoziția art. 51 din Legea insolabilității, că aceasta nu a renunțat la dreptul de executare prioritară a creanței, ca creditor garantat, or, cel puțin la dosar nu există o asemenea dovadă.

Astfel, recurentul SRL „Danrem-Trans” afirmă că prin contestația sa a solicitat la corectarea unei erori de fapt și de drept, iar instanța de insolabilitate nu s-a expus asupra acestor circumstanțe ca motiv de fapt invocat de solicitant.

Analizând temeinicia încheierii contestate prin prisma prevederilor legale raportate la circumstanțele cauzei, Colegiul reține că, în situația în care prevederile imperative ale art. 50 din Legea insolvenței, stabilesc expres cine pot fi creditorii garanți, iar potrivit cerințelor din cuprinsul cererii de admitere a creanței, se invocă suma de 2815000 de lei plus penalitatea calculată în mărime de 506700, creanță ce rezultă din contractul de împrumut din 06.09.2007, cu nr. 2086, și garantată prin contractul de gaj, înregistrat la OTC Anenii Noi la 10.09.2007, cu nr. 18978/07 (f. d. 43-46), instanța de insolvență a ezitat să verifice și să analizeze circumstanțele cauzei, prin efectul legii, dacă este îndreptățit creditorul de a solicita includerea sa în tabelul nominal al creanțelor ca creditor garantat în situația în care creanța sa în mărime de 2815000,00 de lei, aparentă din contractul de împrumut din 06.09.2007, care are la bază contractul de gaj perfectat în condițiile legii, a fost recunoscută de către administrator și introdusă în tabelul nominal al creanțelor, având în vedere faptul că creditorul SRL „Danrem-Trans” a justificat creanța sa invocând contractul de împrumut enunțat, dar a omis să prezinte contractul de gaj, or, un asemenea contract există de fapt și de drept.

La fel, Colegiul reține ca prima instanță la respingerea ca tardivă a contestației reprezentantului debitorului SA „Avînt”, Marian Mihail, nu a cercetat faptul în care acesta obținând împuterniciri conform procesului-verbal din 28.08.2010, putea ulterior să-i fie retrase aceste împuterniciri și dacă la materialele speței sunt sau lipsesc careva înscrisuri precum că acesta la momentul depunerii contestației, la 06.02.2013, împotriva tabelului definitiv al creanțelor din 25.06.2012, i-au fost retrase împuternicirile și nu mai reprezenta interesele debitorului SA „Avînt”, așa după cum afirmă lichidatorul SA „Avînt”, Nistor Rabuleac, invocând în acest sens procesul-verbal nr. 31 al adunării creditorilor din 16.10.2016. Or, o hotărâre judecătorească trebuie să respecte exigențele art. 6 paragr. 1 CEDO, întrucât noțiunea de proces echitabil presupune, ca o instanță internă să fi examinat în mod real problemele esențiale care i-au fost supuse analizei, cel puțin pentru a le aprecia relevanța.

În același timp, Colegiul reține ca neîntemeiată și concluzia primei instanțe în ceea ce ține de respingerea contestației SA „Drum-96”, dat fiind faptul că, în speță, după cum și indică recurentul SA „Drum-96” în contestația depusă împotriva inacțiunilor lichidatorului SA „Avînt”, Nistor Rabuleac, se contestă inacțiunile acestuia legate de executarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și definitive, și anume, a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 02.02.2015.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, la care face referire și recurentul SA „Drum-96”, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Mai mult, legislația în vigoare stabilește procedura și modalitatea de executare a unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, și nicidecum nu prevede ca mijloc de apărare a dreptului său adresarea persoanei interesate în instanța judecătorească în scopul obligării la executarea unui act judecătoresc de dispoziție. În situația dată, instanța de insolvență urma să se expună conchis din care considerente SA „Drum-96”, nu este în posibilitate de a înainta o asemenea contestație sau la caz este vorba despre o alegere necorespunzătoare a modului de apărare a dreptului de proprietate sau a altui drept real.

Reieșind din cele expuse și având în vedere faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 este una neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile și de a casa încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admit recursurile declarate de către SRL „Danrem-Trans”, prin administratorul Vladimir Danilov, de către reprezentantul debitorului SA „Avînt”, Mihail Marian, și de SA „Drum-96”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, în procedura de insolvență față de SRL „Avînt”, cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas